

Gemeenteraadsverkiezingen 2026:
**Samen voor een
sterk ondernemers-
klimaat in de regio
Den Bosch**

**Economische kracht als basis voor
sterke, gezonde en welvarende
gemeenten**

Gemeenteraadsverkiezingen 2026

Raadsleden, u bent belangrijk voor het bedrijfsleven!

Een gemiddelde ondernemer staat er misschien niet dagelijks bij stil, maar u heeft als gemeenteraadslid grote invloed op het regionaal bedrijfsleven! In de gemeenteraad heeft u direct invloed op de kwaliteit van het regionale en lokale ondernemersklimaat. Zo beslist u uiteindelijk over het economisch beleid en vestigingsklimaat, met bevoegdheden op het gebied van ruimtelijke ordening, bedrijventerreinen, vergunningverlening, regionale samenwerking en infrastructuur. We vinden het daarom van belang om u van input te voorzien namens het lokale en regionale bedrijfsleven.

Wat wij voor u kunnen betekenen

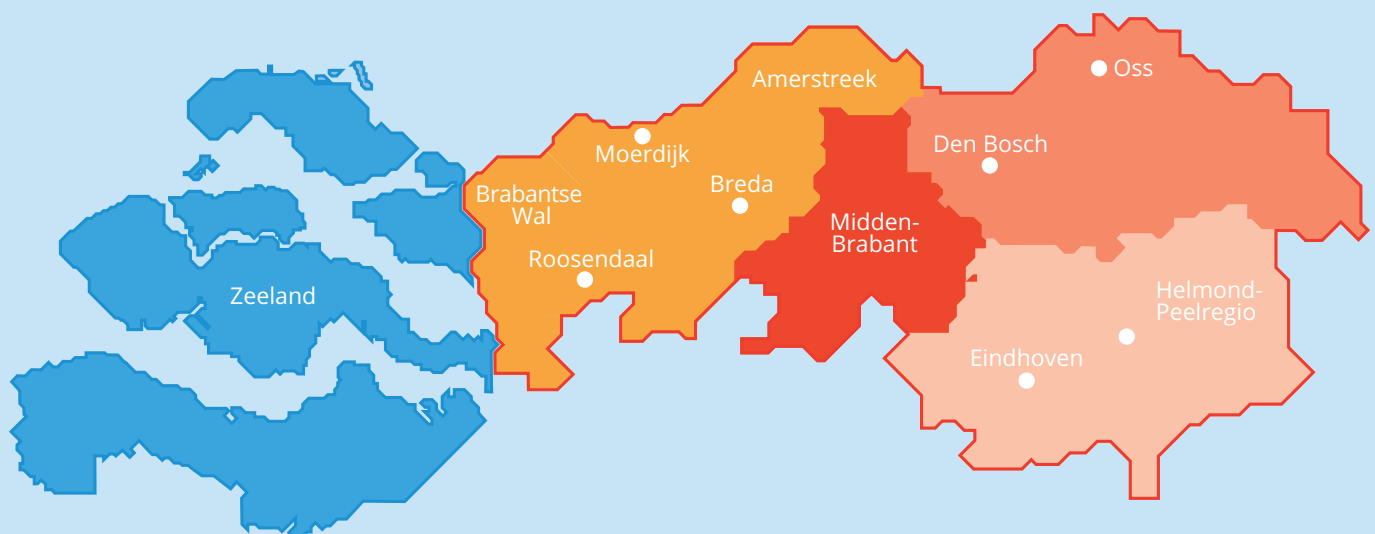
- Het leveren van actuele informatie, cijfers, praktijkvoorbeelden en input namens het bedrijfsleven voor een overwogen besluitvorming in uw raad
- Het organiseren van werkbezoeken bij lokale bedrijven en contact met ondernemers in uw gemeente
- Het toetsen van gemeentelijke en regionale plannen bij bedrijven en ondernemers
- Het informeren van bestuurders, raadsleden en ambtenaren over ontwikkelingen in het bedrijfsleven

VNO-NCW Brabant Zeeland: wie zijn wij?

VNO-NCW Brabant Zeeland is het grootste ondernemingsnetwerk van Brabant en Zeeland. Wij vertegenwoordigen de belangen van ondernemers en zorgen voor een sterk vestigingsklimaat voor het bedrijfsleven. Onze vereniging is verbonden aan de landelijke organisaties VNO-NCW en MKB-Nederland. Wij zijn actief op gemeentelijk, regionaal, provinciaal en landelijk niveau. Hier vertegenwoordigen wij de belangen van leden, maar ook van brancheverenigingen en lokale ondernemersverenigingen.

Onze achterban

- 90% van alle private werkgelegenheid in Nederland
- 150 Brancheverenigingen
- 2.000 directe aangesloten ondernemingen in Brabant en Zeeland
- Samenwerking met alle bedrijventerreinen, dus vertegenwoordiging van meer dan 1.000 ondernemingen
- Vooral industrie, bouw, logistiek, automotive, zorg en (groot)zakelijke dienstverlening
- Betrokken leden die vaak al jaren actief zijn binnen onze vereniging
- Veel MKB en familiebedrijven

In Den Bosch hebben we een sterk netwerk van 200 ondernemingen op het niveau van directeur-eigenaar.

Ondernemen in de regio Den Bosch

Den Bosch is van oudsher al een belangrijke plaats in Brabant. De economie van de stad kenmerkt zich door een groot aantal MKB-bedrijven, vaak met een lange historie in de stad of regio. De bedrijven zorgen voor een groot deel van de werkgelegenheid in de stad, voor een groot deel op onze bedrijventerreinen.

In Brabant, met name in de regio Brainport, groeit de economie snel. In Den Bosch merken we dat ook steeds nadrukkelijker. Welke rol kunnen en willen we hierin spelen? Welke keuzes gaan we maken op gebied van groei, behoud van talent, huisvesting, grond, zorg, onderwijs mobiliteit en energie. Er zijn zorgen over schaatste op allerlei gebieden, maar er zijn ook mogelijkheden voor het bedrijfsleven om te blijven groeien en investeren in deze regio.

De gemeenteraad krijgt hierin een belangrijke rol: het is aan u om een juiste koers te kiezen om onze regio sterk, welvarend en leefbaar te houden. Als ondernemersvereniging voelen wij ons hierbij zeer betrokken en leveren wij graag een actieve bijdrage. Samen staan we aan de lat om te zorgen dat economisch succes hand in hand gaat met brede welvaart en welzijn voor alle inwoners.

Onze standpunten

1. Steun het Ondernemersfonds

Onze inzet is om met ingang van (indien mogelijk) 2026 of 2027 een gemeentebreed Ondernemersfonds in de stad Den Bosch te realiseren. Er is nu overleg met alle partijen die hierbij betrokken zijn. Uiteindelijk is het aan de gemeenteraad om een beslissing hierin te nemen. VNO-NCW Den Bosch werkt samen met alle partijen naar een breed draagvlak voor het gemeentebreed Ondernemersfonds en wil hiermee mogelijk maken dat we het bedrijfsleven in de stad beter en professioneler kunnen organiseren. Samen kunnen we zorgen voor veiligheid en verduurzaming van de terreinen, samen kunnen we werken aan behoud van talent voor de regio.

Wat moet er gebeuren?

- Steun het invoeren van het gemeentebreed Ondernemersfonds per 1-1-2026 of per 1-1-2027.
- Help mee met het gezamenlijk inhoud geven aan het gemeentebreed Ondernemersfonds vanaf 2026/2027.

2. Zoek samenwerking waar mogelijk met de regio Brainport

Ondernemers zijn niet gebonden aan gemeentegrenzen. De regio Brainport gaat de komende jaren fors groeien en zal daarmee ook onze kant op komen. We pleiten voor meer economische samenwerking met Brainport, natuurlijk met behoud van eigen identiteit. Ondernemers hebben behoefte aan een stabiel en voorspelbaar economisch klimaat waarin lange termijn investeringen mogelijk zijn. Er spelen verschillende belangen, maar het is noodzakelijk om tot gezamenlijke afspraken te komen hoe de samenwerking vorm gegeven kan worden. En, alleen plannen maken is niet voldoende: ook hard commitment is nodig!

Wat moet er gebeuren?

- Ontwikkel als Den Bosch een visie op de samenwerking met Brainport. VNO-NCW Den Bosch ondersteunt hierbij graag.
- Maak direct ook afspraken met Brainport over social return in Den Bosch.
- Overleg op bestuurlijk en ambtelijk niveau welke vragen er zijn vanuit Brainport en welke bijdrage Den Bosch kan leveren.
- Intensieve betrokkenheid van de gemeenteraad om plannen in samenhang te maken en te realiseren.
- Opzetten van economisch beleid met gedeelde ambities en concrete uitvoeringsagenda's. Daarbij is commitment voor de langere termijn nodig om onvoorspelbaarheid voor ondernemers te beperken.

3. Huisvesting: daadkrachtige uitvoering van plannen

Landelijk maar ook regionaal is er een enorme woningbouwopgave om de groeiende bevolking en economische ontwikkelingen mogelijk te maken. Het huidige ambitieniveau qua huisbouw moet wat ons betreft omhoog. Er is meer behoefte aan (betaalbare) woningbouw dan waar de huidige plannen in voorzien. Ook is aandacht nodig voor vergunningverlening voor projecten. De tekorten nemen toe en de huizenprijzen stijgen. We kunnen het ons niet veroorloven om woningbouwprojecten te vertragen of zelfs te blokkeren.

Wat moet er gebeuren?

- 1.000 woningen per jaar bouwen is te beperkt gezien de behoefte. Bouw de komende jaren tenminste 5.000 huizen, verspreid over alle inkomensklassen
- Versnel de bouw door heldere besluitvorming, een goede informatievoorziening aan de gemeenteraad, meenemen van de inwoners in de plannen en snellere vergunningverlening aan bedrijven.
- Stimuleer regionale samenwerking zodat niet elke gemeente apart hoeft te voldoen aan woningbouwopgaven, maar samen de verantwoordelijkheid draagt. Daarbij moeten we denken als één regio, op basis van wederkerigheid. Kijk ook naar de ontwikkelingen in Brainport.
- Investeer in betaalbare en diverse woningtypes zodat zowel starters, gezinnen als internationals hier kunnen wonen en werken.

4. Innovatie Kwartier Den Bosch (IKDB) is speerpunt

Het ontwikkelen van het IKDB is een speerpunt voor de stad en past goed bij de ambities en bij de mogelijkheden van Den Bosch. Maximale aandacht blijft nodig om dit gebied tot een succes te maken.

Wat moet er gebeuren?

- Maak afspraken met Brainport over de ontwikkelingen op het IKDB. Welke rol kan/wil Brainport hierin spelen?

5. Mobiliteit: maak bereikbaarheid topprioriteit

De infrastructuur van Brabant loopt achter bij de economische ontwikkelingen van de afgelopen decennia. De huidige infrastructuur loopt tegen haar grenzen aan door de grote economische groei. Zonder investeringen in mobiliteit stopt de bedrijvigheid en wordt de regio minder aantrekkelijk voor (internationale) bedrijven en werknemers. We zien dit aan de opstoppen die dagelijks rondom de stad te zien zijn op de snelwegen, maar ook het lokale wegennet wordt op meerdere plaatsen overbelast. We zien hiervan al de nadelige effecten: een slechte bereikbaarheid beïnvloed sterk de leefbaarheid voor bewoners en stagneert de economische bedrijvigheid. Dit is een onwenselijke situatie omdat we een goede bereikbaarheid van de regio nodig hebben voor het huisvesten van nieuwe inwoners en voor de verdere ontwikkeling van de werkgelegenheid.

Wat moet er gebeuren?

- Betere en meer betrouwbare OV-verbindingen tussen woon- en werklocaties.
- Maximale druk op de ontwikkeling van station Den Bosch als HOV knooppunt
- Brede steun voor realisatie van geplande infrastructurele projecten zoals de A2, A59 en N65.
- Gemeentelijke mobiliteitsplannen dienen rekening te houden met de toename van het aantal mobiliteitsbewegingen, en het afwaarderen van verbindingen kan pas plaatsvinden als er een robuust alternatief gerealiseerd is.
- Slimme mobiliteitsoplossingen om verkeersdruk te verlichten.
- Gemeente moet aan de slag met het aanleggen van voldoende laadinfrastructuur ten behoeve van de elektrificatie van zowel personen- als werkverkeer.

6. Bedrijventerreinen: ontwikkel nieuw, revitaliseer bestaand

De regio kampt met een tekort aan bedrijventerreinen om de groeiende vraag van bedrijven te faciliteren. Dit tekort belemmert de verplaatsing en uitbreiding van bestaande (veelal MKB-) bedrijven in de regio, maar ook startups die willen opschalen moeten uitwijken. Hierdoor verdwijnen investeringen die gepland waren in de regio steeds vaker naar elders.

Wat moet er gebeuren?

- Overleg tussen gemeenten (en bedrijfsleven) om nieuwe bedrijventerreinen te ontwikkelen. Ondernemers hebben behoefte aan perspectief: is vestiging in deze regio mogelijk? Ook hierbij is het principe van wederkerigheid tussen gemeenten binnen de regio belangrijk.
- Het vroegtijdig meenemen van gemeenteraden en inwoners om weerstand te voorkomen.
- Toewijzen van kavels op basis van economische en maatschappelijke toegevoegde waarde. Daarbij moet aandacht zijn voor de behoeften van het lokale MKB en voor brede regionale opgaven. We hebben alle bedrijven in meer of mindere mate nodig om onze regio sterk en concurrerend te houden en om werkgelegenheid voor de toekomst te garanderen.
- Stimuleren van intensiever en duurzamer gebruik van bestaande bedrijventerreinen. Revitaliseren van de bestaande terreinen is van groot belang. Op verschillende bedrijventerreinen nemen bedrijven zelf het initiatief om hiervoor plannen te ontwikkelen. Een gemeentelijke visie hierop is noodzakelijk.

7. Stroom: maak praktische oplossingen mogelijk

Door netcongestie komt de groei van onze regio in gevaar. Bedrijven kunnen niet groeien, verduurzamingsplannen niet worden gerealiseerd en nieuwe huizen krijgen geen stroomaansluiting. Zonder oplossingen dreigt dit een enorme rem te worden op de leefbaarheid en op de economische ontwikkelmogelijkheden.

Wat moet er gebeuren?

- Gemeenten moeten realistisch omgaan met de energietransitie en zorgen dat de overstap naar elektriciteit pas gebeurt als er voldoende netcapaciteit is.
- Ondersteunen van innovatieve oplossingen zoals energiehubs, batterijopslag en slim netbeheer. Steun pilots op dit gebied en maak opschaling mogelijk.
- Nauwere samenwerking tussen overheid, netbeheerders en bedrijfsleven om congestieproblemen aan te pakken.

8. Talentbehoud

We komen personeel tekort! Zowel hoogopgeleide medewerkers als vakmensen. Zonder een actieve strategie om talent aan te trekken en te behouden, verliezen bedrijven hun concurrentiepositie. Dat geldt overigens ook voor de overheid: zonder ambtenaren kunnen vergunningen niet worden toegekend en plannen niet worden gerealiseerd. De aantrekkingskracht van de regio Brainport is hierbij van belang, maar het biedt ook kansen.

Wat moet er gebeuren?

- Actief beleid met opleidingsinstituten en bedrijfsleven om talent in de regio op te leiden en te behouden.
- Ondersteunen van initiatieven die omscholing en bijscholing van werknemers bevorderen. Zet hierbij het Regionaal Werkcentrum in als vehikel om dit voor elkaar te krijgen.
- Het (financieel) ondersteunen van samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven om opleidingen beter te laten aansluiten op de arbeidsmarkt-behoefte.
- Het mogelijk maken van deugdelijke huisvesting van internationale vakkrachten (arbeidsmigranten).

Vragen of ideeën?

Neem contact op met:

Maurice Manders
regiomanager VNO-NCW Den Bosch

manders@vnoncwbrabantzeeland.nl
06 - 113 517 40